

Forever Friends! of Vriendschap!

Liturgiesuggesties:

Opwekking 488, 447, 449

Gezang 434: 1, 2 en 3

Schriftlezingen: 1 Samuël 18: 1-5 en Johannes 15: 11-15

Opwekking 42

na de verkondiging: Opwekking 392 of Gezang 78: 1 en 2

Opwekking 426 of Psalm 139: 8 en 14 NB

Opwekking 404

KINDEREN

We hebben in de Bijbel samen over David en Jonathan gelezen.

* Wat kun je ons over David vertellen?

- vader heette Isai
- kwam uit Bethlehem
- wat deed David toen hij vroeger thuis was?
(schaapherder)
- hoeveel broers had David? (7)
- met wie heeft David gevochten? (reus Goliath)

David was op een bepaald moment in het paleis van de koning gekomen.

* Wat doet hij daar in het paleis? (harpspelen)

* Wie was er koning? (Saul)

* Was dat een goede koning? (eerst wel, later niet)

We hebben ook over Jonathan gelezen.

Jonathan is de kroonprins.

* Wie weet wat een kroonprins is?

- dat is de zoon die straks koning zal worden

* Hoe heet onze nederlandse kroonprins?

- prins Willem Alexander.

David en Jonathan waren vrienden van elkaar geworden.

Dat was gebeurd toen David de reus Goliath had verslagen.

Vrienden voor altijd.

Nou lees ik in de Bijbel: "Jonathan sloot een verbond met David, omdat hij hem liefhad als zichzelf."

Een verbond. Dat is een moeilijk woord.

Verbond komt van een woord dat *verbinden* betekent.

Twee mensen worden aan elkaar verbonden.

Om dat uit te leggen heb ik twee kinderen nodig.

- touw, schaar = band

- je bent aan elkaar verbonden
- voorzichtig trekken: je voelt dat je aan elkaar verbonden bent
- ook als je ogen dicht zijn

Nu zie je niet altijd direct wanneer twee mensen met elkaar verbonden zijn.
Je loopt niet altijd met een touw aan elkaar vast.
Meestal is er een onzichtbare band.

* Wie weet er een voorbeeld van een verbond tussen twee mensen?

Een verbond tussen een man en een vrouw ... hoe noem je dat? (een huwelijk)

* En hoe zie je dat die twee aan elkaar zijn verbonden?

(ze dragen een ring)

Met die ring laten ze zien: Zoals die twee ringen bij elkaar horen, zo horen ook wij bij elkaar.

Een verbond.

Vrienden voor altijd.

Moet je straks goed luisteren wat Jonathan aan David geeft als een teken dat ze nu voortaan als vrienden aan elkaar verbonden zijn.

Gemeente van onze Here Jezus Christus, jongens en meisjes, broeders en zusters,

Misschien dat je ze wel herkent ... die beertjes op de voorkant van de liturgie.

Als je goed oplet ... en om je heen kijkt kom je ze vast wel tegen.

Op kaarten, op t-shirts, op schoolagenda's, als knuffels en als beeldjes.

[Deze kocht ik gisteren bij de Wibra in]

Misschien wat meidenachtig ... maar ach wat doet het er toe.

Forever friends!

Het gaat me natuurlijk niet om die beertjes, vanmiddag.

Het gaat me om het thema: Vrienden voor altijd!

Forever friends.

Vriendschap.

Toen we daar - als voorbereiding op deze dienst - in een groepje met elkaar over nadachten kwamen de volgende beelden en woorden naar boven.

Vriendschap:

- * Iemand, die alles voor je over heeft.
- * Vertrouwen.
- * Dingen samen doen.
- * Elkaars tekortkomingen accepteren.
- * Elkaar motiveren.
- * Er altijd voor je zijn.
- * Praatpaal bij problemen.
- * Elkaar kennen en waarderen.

Zelf moest ik denken aan hoe Toon Hermans vriendschap omschrijft in het bekend geworden gedichtje:

'Je hebt iemand nodig, stil en oprecht,
die als het er op aankomt voor je bidt en voor je vecht.
Pas als je iemand hebt, die met je lacht en met je grient,
dan pas kun je zeggen: 'k Heb een vriend.'

Hoe je ook over vriendschap denkt ...

Waar je ook de accenten op legt ...

Eén ding is in ieder geval zeker:

We hebben allemaal behoefte aan ... vriendschap.

We hebben allemaal behoefte aan iemand die - zoals Toon het verwoordt - met je lacht en met je grient.

Iemand ... waarbij je jezelf kunt zijn.

Iemand ... die je heeft aanvaard zoals je bent en zoals je door het leven bent gevormd.

Iemand aan wie je jezelf durft te geven ... omdat je die ander voor meer dan 100% vertrouwt.

*

1. Neem nou - als voorbeeld - dat verhaal van de vriendschap van Jonathan en David.

Ik heb het daar net al even met de kinderen over gehad.

Jonathan en David waren vrienden geworden toen David de reus Goliath had verslagen.

Ik kom daar straks nog even op terug.

Ik denk - trouwens - dat die beide jongens zo'n beetje even oud zullen zijn geweest.

Later zullen ze zelfs elkaars zwager worden, als David trouwt met één van de zussen van Jonathan.

Jonathan en David.

Vrienden voor altijd. Forever friends!

*

Laten we vanmiddag die vriendschap van Jonathan en David als een spiegel, als voorbeeld gebruiken.

Een paar dingen die me opvielen in dat verhaal.

? Hoe wordt je vrienden van elkaar?

Iemand moet een eerste stap doen.

Iemand moet het initiatief nemen.

Dat zie je bijvoorbeeld bij kleine kinderen:

'Wil je mijn vriendje, wil je mijn vriendinnetje zijn?'

Bij een verjaarspartijtje kun je niet iedereen uit je klas vragen.

Alleen je vriendjes en vriendinnetjes mogen komen.

Iemand zet een eerste stap.

Iemand moet een initiatief nemen.

Een jongen vraagt een meisje - dat zijn we zo gewoon:

'Ga je mee uit vanavond?'

'Naar de film, uit eten, uitwaaien aan het strand?'

Mar waarom zou een meisje of een jonge vrouw niet een jongen - die ze leuk en aardig vind - kunnen vragen?

Iemand moet het initiatief nemen!

O ja, we hadden het over David en Jonathan.

De vriendschap was blijkbaar van Jonathan uitgegaan want de Bijbel zegt: "Jonathan sloot een verbond met David ..."

Zou dat komen omdat Jonathan een prins was?

David ... David was 'maar' een herdersjongen.

Ach wat doet het ertoe.

Wat wel opvalt is dat de Bijbel het heeft over 'het sluiten van een verbond.'

In de taal van de Bijbel wordt er dan gesproken over 'het snijden van een verbond.'

? Hoe dat in z'n werk ging ... ?

Misschien dat er wel bloed bij te pas kwam.

Da's niet zo vreemd als het lijkt ... want dat komt vaker voor in de Bijbel.

Het besnijden van de jongetjes op de achtste dag na hun geboorte ... heeft alles te maken met het verbond dat God met Abraham en zijn kinderen gesloten heeft.

Het bloed is in de Bijbel het symbool voor het leven.

De ziel van een mens en van een dier is in het bloed ... lees ik ergens.

En we kennen dat wel uit boeken en uit films ... een klein sneetje in je arm en dan wordt het bloed van de één gemengd met het bloed van de ander.

Hun levens worden door een bloedband aan elkaar verbonden.

In het geval van David en Jonathan zwijgt de Bijbel daarover.

Maar er gebeurt wel degelijk iets.

? Want wat dóet Jonathan?

Hij geeft zijn prinses-jas, z'n wapenrok, z'n riem en zelfs zijn zwaard en zijn boog ... aan David.

Nou, dan stel je je kwetsbaar op.

* Je jas, bijvoorbeeld.

Voor een oosterling is dat wel het laatste dat je weg kunt geven.

Je jas is als een deken, die je 's nachts bescherming geeft tegen de kou.

* En je zwaard en je boog ...

Wapens waarmee je je niet alleen tegen vijanden kunt verdedigen ... maar ook waar je je in je levensonderhoud mee kunt voorzien.

Nou, die vriendschap tussen Jonathan en David gaat dus wel heel ver.

Misschien zou je het kunnen vergelijken met als jij aan je vriend of vriendin je bankpas met je pincode zou geven.

Je geeft dan aan die ander zoveel vertrouwen, dat die ander je figuurlijk zou kunnen 'uitkleden'.

Zo ver gaat echte vriendschap.

? Waarom gaat Jonathan in zijn vriendschap zover?

"Omdat hij - zegt de Bijbel - omdat hij hem liefhad als zichzelf."

[Je zou eigenlijk die woorden in hun Hebreeuwse tekst kunnen moeten horen.

Daar klinken deze woorden heel fijnzinnig.

Letterlijk vertaald zou je moeten lezen:

‘De ziel van Jonathan was verbonden met de ziel van David, en Jonathan ging van hem houden als van zijn eigen ziel.’]

Je ziel.

Dat ben jezelf.

Dat is - zouden wij zeggen - je eigen ik, je eigen persoonlijkheid.

Jonathans ziel is verknocht aan Davids ziel.

? Waarom?

* Jonathan heeft iets gezien in de daden van David.

David heeft het leger van Goliath en van al de andere Filistijnen ‘in de pan gehakt’.

* Jonathan heeft ook iets gehoord in de woorden van David ... zijn moed, zijn bescheidenheid, zijn geloofsovertuiging ...

En toen sprong er - denk ik - iets van een vonk over.

Een vonk van herkenning ...

Een vonk van waardering ...

Een vonk van betrokkenheid op David.

Bij hem wil ik horen.

Aan hem wil ik mij verbinden.

Want ... God is met David.

Dat laatste lees ik in het vorige hoofdstuk: 1 Samuël 17 (vers 44 en 45).

Goliath, de reus, brult: “Kom maar eens hier, dan zal ik je vlees aan het vogels van de hemel en aan de dieren van het veld geven.”

En wat antwoordt David: “Ik treedt je tegemoet in de naam van de HERE der heerscharen ... Israël heeft een God ... en Hij geeft je in onze macht.”

God is met David.

En David vertrouwt op de HERE.

Jonathan wil daar bij zijn.

Een vriendschapsrelatie.

Vrienden voor altijd.

Verbonden - niet alleen - door de band van het bloed.

Verbonden ... ook in het geloof!

*

O ja, nog één ding in het verhaal van David en Jonathan wat me opviel.

Vriendschap heeft ook consequenties.

Je gaat voor elkaar.

Koning Saul - hij is de vader van Jonathan ...

Koning Saul ... haat David.

Hij voelt zich bedreigd in zijn positie als koning.

Terecht.

David is maar wat populair onder het volk.

De vrouwen van Israël zingen hun lied op de straten:

“Saul heeft zijn duizenden verslagen, maar David zijn tienduizenden.” (1 Samuël 18: 7)

Vanaf het moment dat David Goliath en de Filistijnen heeft verslagen ... zoekt Saul naar een mogelijkheid om David te doden.

De Bijbel schrijft: “Saul bleef een vijand van David zijn leven lang.” (1 Samuël 18: 29)

En wanneer Jonathan hoort van de plannen van zijn vader kiest hij partij.
Tegen zijn vader Saul, vóór zijn vriend David.
Het kost hem bijna zijn eigen leven.
Maar Jonathan bewijst daarmee wat echte vrienden voor elkaar kunnen betekenen.
Vrienden voor altijd.
Dat heeft consequenties.
Je gaat voor elkaar.
Forever friends!

* * * * *

Over vriendschap zingen Michaél en Deborah Smith.
Laten we - als onderbreking van de preek (vroeger kende men een tussenzang)
samen - naar dat nummer luisteren.

* * * * *

2. Jngens en meisjes, broeders en zusters, ook Jezus heeft vrienden.
Zijn discipelen, zijn leerlingen, zijn volgelingen noemt Hij ... zijn vrienden.
Alles hebben ze voor Jezus achter gelaten:
* hun werk;
* hun familie;
* hun vertrouwde omgeving;
* hun vrienden ...
en ze zijn Jezus gevolgd.
Langs de steden en de dorpen van Galilea.
Tot in de hoofdstad - Jeruzalem - waar Jezus aan het kruis zal sterven.

? Waarom?

Omdat er - net als bij David - iets van Jezus uitging.
Jezus had iets.
Er straalde iets van Hem af.
Er ging iets van Hem uit.
Hij kon zulke rake dingen zeggen over God en over het Koninkrijk van God.
En Hij liet ook zien hoe het in dat Koninkrijk van God zou zijn.
Met vijf broden en twee vissen heeft Jezus meer dan 5000 mensen te eten kunnen
geven.
Hij genas zieken.
De schoonmoeder van Petrus.
De vrouw, die al meer 12 jaar lang ongeneeslijk ziek was.
De man in het ziekenhuis van Bethesda: 38 jaar ziek.

Er waren zelfs mensen die al gestorven waren en die door Jezus weer in het leven
werden teruggeroepen.
Het dochtertje van Jairus, bijvoorbeeld.
De jongen uit het dorpje Naïn.
Lazarus uit Bethanië.

Jezus laat met al die tekenen en wonderen zien dat Hij niet zomaar een rabbi, een
godsdienstleraar is.

Jezus is de langverwachte Messias.

De Messias van Israël.

Hij is de vertegenwoordiger van God op aarde.

Sterker nog ... Jezus is ... God zélf.

En deze Jezus had hen - Petrus en Jacobus en Johannes en de andere negen discipelen ... geroepen.

Het initiatief was van Hem uitgegaan.

‘Niet jullie hebben Mij, maar Ik heb jullie uitgekozen en aan-gewezen, opdat jullie zouden heengaan en vrucht dragen.’

Jezus had hen ... uitgekozen.

En zij ... zij hadden zich aan Jezus verbonden.

En zo ... zo waren ze vrienden van Hem geworden.

Vraag je je niet af: Waarom Jezus juist hén had uitgekozen?

Jezus heeft hen uitgekozen opdat zij - nadat Jezus aan het kruis gestorven is - zijn werk op aarde zouden voortzetten.

Jezus heeft hen uitgekozen opdat zij de wereld zouden doorgaan ... om de mensen van God en van zijn Koninkrijk te vertellen.

Vrienden, door dik en door dun.

Forever friends.

Wat Jezus betreft kan de dood daar zelfs niet tussenkomen.

*

Daarover schrijft Johannes de evangelist in het tweede bijbelgedeelte dat we samen hebben gelezen: hoofdstuk 15.

Johannes schrijft:

“Niemand heeft grotere liefde, dan dat hij zijn leven inzet voor zijn vrienden.

Jullie zijn mijn vrienden, als je doet, wat Ik van jullie vraag.”

Ik zei het al voor de ‘break’ in de preek:

Vriendschap heeft ook consequenties.

Het maximum, dat je in je vriendschap kunt geven, is je eigen leven.

Vriendschap - dat gaat als het moet - tot in de dood.

Tot het einde toe.

Forever friends!

Als er iemand, jongelui, gemeente, heeft laten zien wat echte vriendschap betekent, dan is dat Jezus geweest.

Zijn vriendschap gaat heel ver.

Tot het uiterste.

In heel zijn leven heeft Hij Zichzelf weggeschonken, opgeofferd, Zichzelf verloochend, Zich vernederd.

Hij liet zien wat het betekent ... de minste willen zijn.

Als er mensen een beroep op Hem deden ... het was nooit tevergeefs.

* Zieken werden genezen.

* Mensen die door een kwade geest bezeten waren ... ze werden door Jezus bevrijd.

- * Mensen die veracht en verschopt werden in de maatschappij van die tijd ... ze werden door Jezus liefdevol opgevangen.
- * Kleine kinderen mochten bij Hem komen en werden door Hem gezegend.

Jezus gaat heel ver ... als het om liefde voor anderen gaat.

? Weet je waarom?

Omdat Jezus niet anders wil en kan dan mensen liefhebben.

Hij houdt zoveel van ons, van jou en je ouders en van mij, dat Hij zijn leven daarvoor wil geven.

? Zou je ook niet met deze Jezus bevriend willen zijn?

Nou, zegt Jezus, een vriend van Mij ben je ... als je Mij wilt volgen.

Als je bereid bent - je weet wel, dat is dat verhaal van die rijke jongeman die bij Jezus komt ...

Een vriend van Jezus ben je ... als je bereid bent voor Hem alles op te geven.

Net als die twaalf discipelen.

Als je bereid bent Jezus te volgen en Hem op zijn woord te vertrouwen.

“Jullie zijn mijn vrienden, als je doet, wat ik je gebied.”

Ik begrijp best dat dat best wel moeilijk is.

Maar daar mag je Jezus toch ook om bidden?

Bidden om kracht, bidden om geloof en vertrouwen, bidden om bewaring tegen de boze.

*

? Ales goed en wel, dominee, maar wat houdt dat dan in ... die vriendschap met Jezus?

Mag ik dat met vier woorden en met vier kleuren duidelijk maken?

Kijk ik heb alvast een armbandje gekregen.

Een vriendschapbandje.

Als je wilt krijg je er straks één als een herinnering aan deze dienst mee.

Vier kleuren.

* Rood: dat is de kleur van de ... liefde.

* Geel: betekent eerlijkheid

* Oranje: stimulans en motivatie

* Blauw: trouw en vertrouwen.

Nog een keer: Wat houdt vriendschap met Jezus in?

Rood: liefde.

Kleur van het bloed.

Jezus' liefde beantwoorden met wederliefde.

Als je weet dat Hij - ook voor jou - zijn leven heeft willen geven ... dan zou je Hem - bij wijze van spreken - toch om de hals willen vallen?

Met zijn bloed wil Hij je leven nieuw maken.

Met de band zijn bloed ben je aan Hem verbonden.

Vrienden voor altijd.

Geel: eerlijkheid.

Een lichte, heldere kleur.
Kleur van de zon.
Als vrienden niet eerlijk zijn tegenover elkaar ... breekt de vriendschap onherroepelijk stuk.
Je wilt transparant naar elkaar zijn.
Die ander - die je maar wat goed kent - kijkt als het ware dwars door je heen.
Tot in het diepst van je hart en van je ziel.
Eerlijk tegenover Jezus.
Alles van je leven mag je aan Hem vertellen.
Hij kent je.
Hij doorgrond je - zingt Psalm 139.
Op Hem mag je rekenen.
Op Hem doe je nooit tevergeefs een beroep.
Hij wijst je nooit en te nimmer af.
Vrienden voor altijd.

Oranje: stimulans, motivatie.
Een kleur die iets met je doet.
Mensen in een oranje-shirt zijn gek van ons Nederlands elftal.
Daar gaan ze voor.
Daar zijn ze fan, supporter van.
Jezus stimuleert en motiveert je om Hem te volgen.
In je Jezus-shirt.
Met dan van die letters erop: WWJD.
What Would Jesus Do?
Wat zou Jezus nou doen als Hij in mijn schoenen stond?
Stimulans, motivatie.
Je gáát voor Hem!
Vrienden voor altijd!

Blauw: Da's de kleur van de trouw en van het vertrouwen.
Mijn lievelingskleur.
Jezus blijft trouw aan de vriendschap met jou.
Ook al gaat het wel eens mis in je leven.
Niemand van ons is beter dan één van Jezus' discipelen.
We hebben de afgelopen weken al gehoord dat Jezus - als het er op aan kwam - door iedereen in de steek was gelaten.
Ook door al zijn discipelen.
En toch ... Hij gaat door!
Voor jou, voor u, voor mij.
Aan het kruis - in het graf.

Trouw en ... vertrouwen.
Jezus vraagt van ons om in trouw en in vertrouwen te doen wat Hij van ons vraagt.
? Wat Hij dan van ons vraagt?
Lees daarvoor nog maar dat prachtige bijbelgedeelte waarmee Johannes 15 begint.
Over de wijnstok en de ranken.
Jezus vraagt van ons ... dat we vrucht zullen dragen voor zijn Vader.
? Hoe?

Door in liefde en in eerlijkheid, door Hem gemotiveerd en gestimuleerd, vol
vertrouwen ... aan Hem verbonden te blijven.
Als echte vrienden.
Vrienden voor altijd.
Forever ... friends.

Amen.

**NB. Na de preek aan de kinderen vragen:
Wat heeft Jonathan aan David gegeven!**

Ds. Jan K.C. Kronenberg, Haarlem 22 april 2001

! Graag een mailtje wanneer deze preek in een gemeente wordt gelezen. !